

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 25-1908)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Borgerskolen, Fjordsgade

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 7. maj 1908](#)
- 2) [Byrådsmødet den 21. maj 1908](#)
- 3) [Byrådsmødet den 21. maj 1908](#)
- 4) [Byrådsmødet den 4. juni 1908](#)
- 5) [Byrådsmødet den 9. juli 1908](#)
- 6) [Byrådsmødet den 27. juli 1908](#)
- 7) [Byrådsmødet den 27. august 1908](#)
- 8) [Byrådsmødet den 10. september 1908](#)
- 9) [Byrådsmødet den 5. november 1908](#)
- 10) [Byrådsmødet den 7. januar 1909](#)
- 11) [Byrådsmødet den 18. marts 1909](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. maj 1908 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Indstilling fra Skolekommissionen og Skoleudvalget angaaende Beliggenheden af den ny Borgerskole paa Marselisborg Mark.

Jakob Jensen oplyste, at Skolekommissionen oprindeligt havde ønsket Skolen lagt paa et

Areal mellem Svendborggade, Pontoppidansgade og Strandvejen. Da dette Areal paa et tidligere Tidspunkt var afgivet til Landsudstillingen, og da Komiteen for denne ikke kunde afse det, var Sagen gaaet til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, for at dette kunde finde en anden Plads. Der foresloges saa to Pladser, en ved Ingerslevs Boulevard tæt ved den tekniske Skole og en ved Dalgas Avenue mellem denne, Assensgade og Faaborggade. Den sidste Plads fandt Kommissionen noget uheldig, idet Skolebygningen der maatte lægges parallelt med Dalgasavenue, hvorved der ikke vilde komme Sol paa Bygningens østlige Side. Derimod ansaa Kommissionen Pladsen ved Ingerslevs Boulevard for udmærket egnet. Skolen vilde der komme til at ligge op imod Teknisk Skoles Filialbygning med Facade mod den Vest for denne projekterede Gade. Arealet mellem de to Borgerskoler ønskede Kommissionen udlagt til Beplantning, men da dette vilde være et ret stort Offer, havde man undersøgt, hvorledes Arealet bedst kunde benyttes, og man var da kommet til det Resultat, at der burde føres to Gader fra Ingerslevs Plads mod Syd til den der projekterede aabne Plads, hvor man havde tænkt sig en Kirke eller anden offentlig Bygning liggende. Derved kunde der bygges med Facade mod Øst og Bagplads op mod Frederiksbjerg Skoles Gymnastiksal, der saa vilde blive dækket. Angaaende selve Skolebygningens Form skulde der senere komme endeligt Forslag; muligvis kunde den nu skitserede Form, der var billigere end den hidtil brugte, anvendes. Efter denne var Gymnastiksalen lagt inde i selve Skolebygningen, hvad der vilde medføre en Besparelse af adskillige Tusinde Kroner, men noget andet var naturligvis, om det var pædagogisk rigtigt. Karreen kunde dog anvendes, hvilken Skoletype man end bestemte sig for.

Müller skulde indrømme, at der teknisk set intet var at indvende mod at lægge Skolen paa den foreslaaede Plads; men en anden Sag var det, at Lærerskabets Ønsker gik i en anden Retning, idet Lærerne var betænkelig ved at faa to saa store Skoler, der hver kunde komme til at rumme over 1600 Børn, lagt saa tæt ved hinanden. Fælleslærerraadet havde udtalt sig for, at den ny Skole ikke blev lagt op ad en anden Skole, og dermed mentes naturligvis ikke, at Lærerraadet var tilfreds, naar blot de to Skoler ikke kom til at ligge Ryg mod Ryg. Lærerskabet nærede nemlig Betænkelighed ved at koble saa mange Børn sammen ved Færdselen til og fra Skolen. De Rivninger, der muligvis kunde opstaa mellem Skolerne, skulde ganske vist nok - takket være den fortræffelige Disciplin - blive kvalt; men i Afstand fra Skolerne var det ikke udelukket, at der kunde ske Uorden.

Nørgaard oplyste, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, da det havde den foreliggende Sag til Overvejelse, var bekendt med de af Hr. Müller fremførte

Betænkeligheder og derfor ogsaa havde anstrengt sig for at finde en anden Plads. Dette viste sig imidlertid at være umuligt, naar man ikke vilde lægge Skolen paa den anden Side af d'Mezas Plads. Udvalget beklagede meget, at det ikke kunde imødekomme Lærernes Ønsker i denne Henseende, men dersom der blev disponeret og bygget, som den forelagte Plan viste, vilde Strømmen sikkert ogsaa komme til at gaa ad de to Hovedfærdselsaarer ved hver Side af Skolerne, og de fremførte Ulemper vilde saa for største Delen være afhjulpet.

Jakob Jensen troede ikke, der vilde vise sig store Ulemper i den af Hr. Müller antydede Retning, for vel kom Skolerne til at ligge ret tæt ved hinanden, men der vilde dog mellem deres Udgange blive 250 Alen, og Pladsen mellem dem vilde dels blive bebygget, dels udlagt til aaben Plads. En heldig Side ved at faa Skolerne saa tæt sammen var, at de kunde faa fælles Distrikt, hvorved den idelige Stiften Distrikter for en stor Del kunde undgaas. Naar Lærerne fik dette at vide, vilde de sikkert føle sig tilfreds.

Müller havde ikke stillet Forslag om at

lægge Skolen Vest for d'Mezas Plads, fordi Tanken

derom ikke havde vundet Tilslutning, skønt Færdselsforholdene der utvivlsomt vilde blive bedre. Hans Betænkelighed ved at lægge Skolen ved Ingerslevs Avenue var vedblivende lige stor, men han maatte bøje sig for Nødvendigheden.

Vestesen syntes, at Planen var overordentlig tiltalende, og glædede sig over, at Hr. Jakob Jensen nu havde fremdraget en Lysside ved at faa Skolernelagtsaa tætsammen. Han kunde godt forstaa Hr. Müllers Betænkelighed ved at faa saa mange Børn samlet paa et Sted, men vilde synes, at man kom ud over Vanskeligheden ved at gøre den ene Skole til en Dreng- og den anden til en Pigeskole.

Magnus Nielsen skulde gerne indrømme, at Hr. Müller i nogen Maade kunde have Ret i sine Betragtninger; men han vilde dog fraraade, at man lagde Skolen Vest for d'Mezasvej af Hensyn til det muligt kommende Fabrikskvarter der. De der liggende Arealer var egentlig de eneste, man havde at henvise Fabrikker til, og der burde snarest optages et Nivellement, saaledes at man kunde faa et Overblik over Koteforholdene der. Han kunde give Indstillingen sin Tilslutning.

Müller maatte oplyse Hr. Vestesen om, at Strømningen ikke tenderede i at skille Dreng og Piger ad, men tværtimod stræbte at faa Børnene undervist i samme Klasse.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Indstilling fra Skoleudvalget om, at Arkitekt Ludv. A. Petersen antages som Arkitekt for Opførelsen af den ny Borgerskole ved Ingerslevs Boulevard.

Jakob Jensen oplyste, at Skoleudvalget enstemmigt indstillede til Byraadet at antage Arkitekt L. A. Petersen. De af Byens øvrige Arkitekter, der kunde være Tale om, havde i Forvejen Arbejde for Byen, og L. A. Petersen havde ved sidste Skoles Opførelse løst sin Opgave godt og fremmet Arbejdet saaledes, at Byen kunde være godt tjent dermed. Udvalget havde forespurgt Hr. Petersen, hvorledes Arbejdsplanen kunde blive, hvis han blev antaget, og Hr. Petersen havde udtalt, at han efter 2 Maaneders Forløb vilde være saa vidt, at man kunde gaa i Gang med at udbyde Arbejderne, og at Skolen kunde være under Tag til Nytaar og færdig til Brug 1. August 1909, Overlærerboligen endog 1. Maj eller senest 1. Juni. Udvalget havde endvidere gjort Hr. Petersen begribelig, at man denne Gang ønskede noget andet end de to sidste Gange, og Hr. Petersen havde forsikret, at der denne Gang skulde komme noget helt nyt.

Müller havde næret nogen Betænkelighed ved at binde sig til at antage samme Arkitekt, nærmest fordi han frygtede for, at man skulde faa for meget af en Slags. Hvis Tiden havde været noget rigeligere, vilde han derfor muligvis have foreslaaet at udbyde Konkurrence, men skulde dog nu, da der atter skulde skaffes et stort Kompleks færdig i kort Tid, og da Byraadet jo kunde kritisere og forkaste Tegningerne, hvis de skulde komme til at smage for meget af de sidst byggede Skoler, slutte sig til Udvalgets Formands Udtalelser og anbefale Byraadet at antage Ludv. A. Petersen.

Magnus Nielsen syntes, det lød underligt at høre, at den nye Skole ikke maatte smage for meget af de sidst byggede, da Bygningen dog skulde have et saadant Præg, at man kunde se, det var en Skole. De sidste Skolers Indretning var sikkert saa god, som den kunde blive. Han vilde meget fraraade, at man foranstaltede Konkurrence, naar Kommunen skulde have noget bygget, man maatte langt hellere fordele Byens Arbejder mellem dens dygtige

Arkitekter og saa lade dem rejse ud og se, hvad der kunde have Interesse i det givne Tilfælde.

Nørgaard skulde indrømme, at det som Regel ikke var gavnligt at afholde Konkurrence, men han maatte dog slaa fast, at det ikke vilde være heldigt helt at udelukke Konkurrence. Han kunde godt slutte sig til Indstillingen, da Hr. Petersen havde en meget betydelig Erfaring angaaende Skolebygningers Opførelse, men han kunde ogsaa godt tiltræde Hr. Müllers Udtalelse om, at den ny Skole ikke gerne skulde smage for meget af de sidst byggede. Det skulde interessere ham meget at se, hvilken ny Form Udvalget tænkte sig.

Müller vilde nødig gaa med til at fastslaa, at al Konkurrence skulde udelukkes, for saa kunde man lige saa godt antage en Stadsbygmester. Det var nærmest Bygningens ydre Stil, han havde tænkt paa, for der kunde jo være Fare for at indføre en bestemt Skoletype, hvis man stadig benyttede samme Arkitekt.

Jakob Jensen syntes, der var et langt Spring mellem det, Hr. Magnus Nielsen ønskede, og saa at antage en Stadsbygmester, da man jo nok kunde tænke sig en Konkurrence mellem udvalgte Mænd. Han skulde minde om, at Arkitekt Petersen havde vundet 1. Præmie ved Konkurrencen for Frederiksbjerg Skole. Der var desuden det udmærkede ved Hr. Petersen, at hans Kalkule passede, og at han aldrig havde nævneværdige Overskridelser. Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 21. maj 1908 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Fra Skolekommissionen og

Skoleudvalget forelaa følgende Indstilling vedrørende Opførelsen af den ny Borgerskole ved Ingerslevs Boulevard.

"I et Fællesmøde af Skolekommissionen og Skoleudvalget angaaende den ny Borgerskoles Størrelse og Indretning besluttede man at fremkome til det ærede Byraad med følgende Indstilling.

Som det fremgaar af medfølgende Udskrift af Lærerraadets Protokol, har dette ønsket, at

Skolen maa blive saa lille som muligt. Skolekommissionen og Skoleudvalget mener dog ikke, der pædagogisk set kan være nogen Betænkelighed ved at opføre en Skole af samme Størrelse, som de to sidste. I Betragtning af den stærke Stigning af Børnetallet (fra 1/5 05-1/5 06 224, fra 1/5 06-1/5 07 323, 1/5 07-1/5 08 475) og af, at der nu overalt her i Byen er tæt og høj Bebyggelse, foreslaas det ogsaa af økonomiske Grunde at opføre en Skole med 24 Klasseværelser.

Foruden disse Klasseværelser bør Skolebygningen afgive Plads til:

2 Gymnastiksale med tilhørende Omklædningsrum.

2 Sangklasser.

1 Klasse til Undervisning i Naturhistorie og Fysik.

1 Biblioteksværelse.

1 Kontor for Overlæreren.

2 Lærerværelser.

1 Sløjdlokale.

1 Skolekøkken med Spisekammer, Fadebur og Brændselsrum.

1 Spisestue til Børnenes Vinterbespisning med tilhørende Køkken. Spisekammer etc. Køkkenet indrettes som Dampkøkken.

1 Badestue til 36 Børn.

Alle Lokaler opvarmes med varmt Vand og ventileres med varm Luft; de oplyses med Elektricitet.

Der bør i Etagerne være Adgang til Varmtvandsaftapning og Spildevandsafløb, samt Vadskekummer for Børnene.

Trapper og Etageadskillelser bør være af brandfri Konstruktion, Gulvene bør være fugefri.

Til Bolig for Overlærer og Skolebetjent bygges en særskilt Bygning. Skolebetjentens Lejlighed kan ligge i Stueetagen og bør omfatte

3 Værelser samt Køkken, Spisekammer og Pigeværelse til 2 Piger. Overlærerens Lejlighed bør bestaa af 4 Værelser med tilhørende Køkken, Spisekammer og Pigeværelse til 1 Pige.

Skolen anbringes saaledes, at Solen faar god Adgang til alle Lokaler, og Bygningens Facade bør ligge mindst 15 Alen fra Gaden.

I Gaarden anlægges en Drikkevandskumme.

Legepladsen, der bør være af samme Størrelse som Naboskolens, belægges med Tjærebeton. Der bygges et aabent Skur for Drengene og et for Piger. Nødtøftshusene bliver W. C.

Til Vanding og Afvanding af det hele Bygningskompleks indlægges og nedlægges de nødvendige Ledninger.

Skolens Grund omgives med Jernstakit paa alle Strækninger, hvor Bygningerne ikke ligger i Gadelinien.

Til Slut skal man fremkomme med følgende Oplysninger angaaende Pladsforholdene i de kommunale Skoler.

Samtlige kommunale Skoler indeholder 142 Klasseværelser, hvortil kommer 7 Værelser paa Vestergade og 2 paa Christiansbjerg.

Naar alle disse Klasserum tages i Brug, saaledes at Borgerskolerne Ny-Munkegade og Christiansgade samt Lokalerne paa Vestergade kun benyttes i Gang om Dagen, medens Resten benyttes 2 Gange, saa kan der i alt i Skolerne rummes 265 Klasser, og der kan saaledes kun skaffes Plads til 6 Klasser mere, svarende til en Forøgelse af Børnetallet paa 180 Børn.

Da der imidlertid i Foraaret 1909 kan ventes en Stigning paa mindst 450 Børn, vil det ses, at der allerede ved Begyndelsen af Skoleaaret 1909-10 vil blive meget følelig Pladsmangel i Skolerne, idet der vil savnes Klasserum til ca. 300 Børn.

Skolekommissionen og Skoleudvalget indstiller derfor til det ærede Byraad, at man straks tager fat paa Opførelsen af den ny Skole, saaledes at denne kan staa færdig senest ved Sommerferien 1909".

Jakob Jensen forelagde Indstillingen, idet han gennemgik den i dens Enkeltheder. Han anbefalede til slut varmt Raadet at tiltræde Indstillingen og at bemyndige Udvalget til snarest at fremskaffe endelige Planer.

Mousten var i Realiteten enig med saavel Skolekommissionen som Udvalget, men skulde dog gøre opmærksom paa, at der pædagogisk set kunde indvendes en Del mod de store

Skoler. Hvis Udvalget paa nogen Maade kunde skaffe Plads til Børnene til Foraaret 1910, vilde det sikkert være heldigst at udstrække Skolens Fuldførelse til dette Tidspunkt, da det vilde være uheldigt at omlægge Distrikterne inde i Skoleaaret. Maaske kunde det dog være, at Distrikterne fremtidigt kunde blive noget mere flydende. Iøvrigt skulde han anbefale Indstillingen.

Nørgaard ansaa det for meget rigtig, at der blev bygget en Skole som den foreslaaede, men skulde dog angaaende enkelte Punkter gøre forskellige Henstillinger til Udvalget. Han maatte saaledes anbefale, at Overlærerboligen blev lagt noget anderledes end ved Skolen i Finsensgade, hvor den syntes noget at skæmme det kønne Komplex, og at Klosetterne ligeledes fik en saadan Beliggenhed, at de ikke skæmmede alt for meget saaledes som i Finsensgade. Endelig skulde han opfordre til at faa bygget saa billigt som muligt og henstillede, om der ikke paa Udstyrelsen af Gymnastiksalen kunde spares en Del; der kunde godt indrettes en baade hensigtsmæssig og smuk Gymnastiksal, uden at den blev saa kostbar som den ved Skolen i Finsensgade.

Jakob Jensen mente, at der kunde blive Lejlighed til at kritisere, naar Tegningerne kom til Byraadet. Han kunde ikke være enig med Hr. Nørgaard angaaende Beliggenheden af Overlærerboligen ved Skolen i Finsensgade. Naturligvis vilde Skolen præsentere sig bedre, hvis Overlærerboligen ikke var der, men den skulde jo nu være der og kunde umuligt ligge andre Steder. Forøvrigt laa Overlærerboligen ved Skolens Bagside. Han fandt hele Skoleanlægget ved Finsensgade meget smukt og oplyste, at det var blevet stærkt rost fra forskellige Sider, en Ros der ogsaa tilkom Arkitekten; men selvfølgelig blev der altid noget, som kunde siges at burde have været lavet paa en anden Maade. Som Arealet var i Finsensgade, kunde Klosetterne ikke lægges anderledes. Til Hr. Nørgaards Bemærkning om den dyre Gymnastiksal skulde han oplyse, at der i Gymnastiksalen fandtes baade Sangklasser og Sløjdløkkale. Udvalget skulde spare alt, hvad det kunde tænke sig; men det var dog overbevist om, at Byraadet var enig med det i, at den ny Skole skulde være en monumental Bygning, saaledes at Kommunen kunde være den bekendt som offentlig Bygning. Som tidligere fremhævet tænkte Udvalget denne Gang paa at foreslaa en anden Skoletype med Gymnastiksalene liggende inde i selve Skolebygningen, hvorved der vilde spares betydeligt.

J. C. Petersen var tilbøjelig til at mene, at det netop nu var det rette Tidspunkt at komme med de gode Raad. Han kunde ikke se, at Bygningernes Placering ved Skolen i

Finsensgade var heldig, og syntes nu, da han hørte, at den østlige Side af Bygningen ikke var Hovedfacaden, at Nødtørftsanstaltens Beliggenhed var endnu uheldigere, end han før havde syntes; men maaske kunde de ikke ligge anderledes. Da han i sin Tid havde gjort opmærksom paa, at 60000 Kr. var meget for Gymnastikhuset, var der blevet svaret, at Beløbet næppe gik med, da Udgiften kun var løst kalkuleret; men hele Summen var dog vist gaaet med, og saa mange Penge var det dog næppe nødvendigt at anvende for en Gymnastiksal. Den store øverste Etage af Skolen i Finsensgade kunde nok have været udnyttet, hvis der var blevet taget tilstrækkeligt Hensyn til den fra først af. Han maatte advare imod igen at opføre en hel Etage uden at anvende den.

Jakob Jensen skulde for at gøre det mere begribeligt, at den østlige Side af Skolebygningen i Finsensgade var Bagfacaden, gøre opmærksom paa, at den med Tiden vilde blive omtrent dækket af Beplantningen. Gymnastikhuset var bygget saaledes, at der kunde paabygges endnu en Sal, hvad utvivlsomt vilde blive nødvendigt i Løbet af nogle Aar. I den ny Skole vilde man straks indrette to Gymnastiksale. Til Hr. J. C Petersens Bemærkninger om den høje Tagetage skulde han sige, at lavpullede Hatte var ikke kønne; de klædte ikke Mennesker og endnu mindre store Bygninger.

J. C. Petersen indrømmede, at Tagværket ikke var for højt; men den store Plads burde have været udnyttet saaledes som Tagetagen paa Handelshøjskolen.

Jakob Jensen vilde ønske, at Handelshøjskolens Loft var blevet anvendt til Bolig for Pedellen, saa denne kunde være blevet fri for at bo i den sumpede Kælder. Om højst et Par Aar skulde der indrettes Fysik- og Naturhistorielokaler i Skolen i Finsensgade, og saa vilde Loftsetagen blive udnyttet.

Indstillingen vedtoges.

Forespørgsel fra Skoleudvalget om, hvorvidt Tegnearbejdet ved den ny Borgerskole skal udbydes i Konkurrence eller straks overgives til en Arkitekt, som antages til at lede Opførelsen af Skolen.

Jakob Jensen skulde paa Udvalgets Vegne anbefale, at man straks overdrog Arbejdet til en Arkitekt. Derved vilde Arbejdet blive fremmet, og man vilde naa det bedste Resultat. Ved Konkurrencer havde man tit faaet noget, der slet ikke kunde bruges, eller som blev meget dyrere end kalkuleret, saa man vilde sikkert staa sig bedst ved at antage en Mand, som man vidste, man kunde være tjent med.

Det vedtoges ikke at udbyde til Arkitektkonkurrence.

Uddrag fra byrådsmødet den 4. juni 1908 - side 22

Til første side

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Fra Skoleudvalget forelaa to Udkast til den ny Skolebygning paa Marselisborg Mark.

Jakob Jensen forklarede, at Skolebygningen efter begge Planer kom til at ligge i Nord og Syd, altsaa saaledes som Skolekommissionen ønskede det. Efter Plan I laa Gymnastiksalene i Bygningens Midte, medens de efter Plan II laa ved begge Ender. Efter Plan I skulde der bebygges nogle og tredsindstve kv Alen mere end efter Plan I, og der vilde altsaa blive en Del mere Grund at opgrave. Den første Plan var beregnet paa Tagbeklædning af Skifer, hvorimod den anden Plan fordrede sorte, glasserede Tagsten. Efter begge Planer vilde der blive de Lokaler, som Skolekommissionen havde forlangt, men efter Plan I vilde Skolekøkkenet blive i Kælderen, efter Plan II i Tagetagen. Plan II var skolemæssig set den bedste, idet Lokalerne laa mere samlede, og Gymnastiksalenes Beliggenhed var heldigst, og Udvalget kunde derfor anbefale den, særlig da Indretninger, i det hele taget syntes heldigere end efter Plan I. Den Del af Tagetagen, der ikke optoges af Skolekøkkenet, skulde anvendes til Tørreløft dels for Køkkenet dels for Pedellen, og Lærerværelser og Kontor vendte ud mod Gaarden, hvad der vilde lette Disciplinens Opretholdelse der. Den paatænkte Spidsgavl var noget nyt, og Arkitekten indrømmede, at den var dristig, men turde godt bære Ansvaret for den.

Müller ansaa Indretningen for meget heldig og skulde kun gøre opmærksom paa, at Arkitekten atter som ved Skolen i Finsensgade havde anvendt en Del hvide Medailloner og hvide Slutsten i Buerne. Det forekom ham, at Facaden derved blev lidt urolig og vel meget kom til at minde om de andre sidst opførte Skoler.

Nørgaard fandt Skitzten meget tiltalende, men vilde dog give Hr. Müller Ret i, at de mange Medailloner og hvide Slutsten virkede noget uroligt. En glat Murflade kunde mange Steder virke særdeles kønt og give Bygningen et mere roligt og nobelt Udseende. De mange kulørte Blomster burde sikkert ogsaa undgaas.

Jakob Jensen fandt Facaden udmærket smuk, men skulde gerne tale med Arkitekten om

de skete Henstillinger.

Udkast II godkendtes, idet de fremsatte Bemærkninger tages til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 9. juli 1908 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Indstilling fra Skoleudvalget angaaende Overlærerboligen ved den ny Borgerskole paa Marselisborg.

Jakob Jensen oplyste, at der forelaa tre Forslag, der alle gik ud paa at lægge Overlærerboligen lige for Midten af Skolen og i yderste Vestgrænse af den Karre, der var overladt til Skolen. Facaden var altsaa tænkt vendende mod den projekterede Gade fra Ingerslevs Boulevard mod Syd, og Bygningen indeholdt det Antal Værelser, Skolekommissionen havde ønsket. Udvalget kunde anbefale Plan I, hvorefter baade Overlærer og Skolebetjent fik de fleste Værelser i Stueetagen, de øvrige Værelser i Tagetagen. Plan III svarede bedst til Skolebygningens Arkitektur og afgav Lejlighed for Skolebetjenten i Stueetagen, for Overlæreren paa 1. Sal og det meste af Tagetagen, men efter denne Plan syntes Facaden vel kort i Forhold til Bygningens Højde. Plan II skulde han ikke nærmere omtale, da den syntes lidt husmandsagtig. Plan I vilde koste 20000 Kr., Plan II 19,540 Kr. og Plan III 21000 Kr.

Müller kunde slutte sig til Hr. Jakob Jensens Anbefaling af Plan 1, men maatte dog gøre opmærksom paa, at den ene Lejlighed efter denne Plan om Vinteren kun vilde faa Sol fra Nordvest, hvorimod begge Lejligheder efter Plan III vilde faa Sydsol.

Jakob Jensen mente, at alle Værelserne vilde faa Sol, da Bygningen kom til at ligge i Syd og Nord, og da Afstanden fra Skolebygningens Midte til Overlærerboligen blev 70 Alen.

Müller hævdede, at der ikke kunde komme sydlig Sol paa den ene Lejlighed om Vinteren, da Skolebygningen var 40 Alen høj, og Afstanden mellem Skolen og Overlærerboligen kun var 70 Alen. Vinkelen vilde altsaa blive 28°, og Solen stod paa Aarets korteste Dag kun 11° over Horisonten

Plan I vedtoges.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Skoleudvalget bemyndigedes

til at indhente Tilbud fra 2-3 Leverandører paa Levering af Jernbjælker til den ny Skolebygning uden at afholde offentlig Licitation.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. august 1908 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Meddelelse fra Skoleudvalget om, at der til Etageadskillelse i den ny Borgerskole var valgt Jernbjælker med Slaggebeton, og at Levenrancen af Jernbjælker efter afholdt Licitation var overdraget til Viggo L. Rahr for 16540 Kr. 81 Øre.

Til Efterretning.

Indstilling fra Skoleudvalget angaaende Gadelinien ud for den ny Borgerskole samt om Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 3.

Jakob Jensen oplyste, at den Karre, der var anvist til den ny Borgerskole, var skæv, og at det derfor vilde være nødvendigt at opføre Skolen med brudte Facadelinier, hvis der ikke blev givet Dispensation. Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kunde imidlertid gaa med til en noget skæv Gadelinie, og man ønskede saa Dispensation, for at Bygningens Gavle ikke blev helt parallelle med Gadelinierne.

Hvis Byraadet kunde gaa med til disse meget smaa Ændringer, kunde de brudte Facadelinier undgaas.

Indstillingen vedtoges.

Indstilling fra Skoleudvalget om Bevilling af 380000 Kr. til Afholdelse af Udgiften ved Opførelsen af den ny Borgerskole, for hvilken Tegninger og Overslag medfulgte.

Jakob Jensen mindede om, at Byraadet i Mødet den 7. Maj i Hovedsagen havde vedtaget,

hvorledes den ny Skole skulde se ud. I Henhold til den da tagne Beslutning og med Hensyntagen til de da faldne Udtalelser havde Udvalget og Arkitekten nu udarbejdet den endelige Tegning, hvoraf det syntes at fremgaa, at Arkitekten havde løst sin Opgave paa udmærket Maade. De hvide Slutsten, som man havde anket over paa den første Skitse, var nu bortfaldet, hvorved Bygningen havde faaet et mere massivt Præg. Som særligt smukt ved Bygningen kunde de ejendommelige Gavpartier fremhæves. Ved den første Skitse havde Udvalget tænkt begge Gymnastiksale lagt i Bygningens Midte den ene over den anden, men Udvalget var nu enedes om at lægge en Sal i hver Ende af Bygningen. Endvidere var Vestibulen blevet noget smukkere end paa Skitzten, derved at Trapperne var lagt tilbage. Bygningen indeholdt de af Byraadet vedtagne Klasseværelser og kunde give Plads til 1550 Børn. Opførelsessummen var kalkuleret til 380000 Kr., og efter al Sandsynlighed vilde der ikke blive nogen Overskridelse, idet alle Værelses fuldstændige Montering var medregnet. Det var hans Haab, at Byraadet ikke alene vilde stille den ønskede Sum til Udvalgets Disposition, men ogsaa udtale sin Tilfredshed med den forelagte Tegning.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Beløbet var betydeligt større end paaregnet, og at det derfor vilde være rigtigst at henvise Sagen til Budgetudvalget, idet den overgik til 2. Behandling.

Vestesen var forbavset over, at Skolen vilde blive langt dyrere end Skolen i Finsensgade, da man dog skulde have tænkt, at den vilde blive billigere, derved at Gymnastiksalene blev lagt i selve Bygningen, end naar der skulde opføres et selvstændigt Gymnastikhus. Han maatte derfor ønske Grunden til Fordyrelsen oplyst. Maaske var Materialierne kostbarere, og Granitten til Sokkel kunde maaske være sparet.

Filtborg fandt Bygningen meget smuk, skønt han betvivlede, at de lange Skorstene vilde se godt ud. Det syntes ham at være kolossale Summer, de Skoler efterhaanden løb op til, og han mente, at der nok kunde spares noget saavel paa de 80000 Kr. til Ingeniørarbejdet og de 40000 Kr. til Varmeapparatet som paa de 12000 Kr. til Jordarbejdet.

Jakob Jensen indrømmede, at Udvalget havde bebudet, at Skolen i den foreslaaede Form vilde blive noget billigere end i den hidtil brugte Form, men han maatte saa gøre opmærksom paa, at der her i Overensstemmelse med Ministeriets Krav var 2 Gymnastiksale. Ialt vilde der blive 1030 kv Alen mere Gulvflade end i Skolen i Finsensgade. Det syntes ham næsten Synd at bygge Skolen uden Granitsokkel, som virkede meget

beskyttende, naar Børnene stod op ad Muren og skrabe de paa denne med deres Fodtøj. Maaske kunde der spares en Smule ved at anvende murede Søjler mellem de nedre Vinduer i Stedet for Granit; men han syntes dog, den lille Udsmykning skulde bibeholdes.

Det var de to Gymnastiksale og Klasseværelserne til Fysik og Naturhistorie samt Skolens fuldstændige Montering, der bevirkede den høje Overslagssum. Hvis der skulde have været en særlig Gymnastikbygning, vilde Ingeniørarbejdet være blevet endnu dyrere.

Vestesen spurgte, om det var et pædagogisk Krav, at Gymnastiksalene skulde lægges i Stueetagen, da det vilde være meget billigere at lægge dem øverst, eftersom den kostbare Etageadskillelse saa delvis kunde spares.

Müller hævdede, at det var umuligt at undervise i Lokaler, der laa under en Gymnastiksal, naar der i denne blev drevet Gymnastik. Udvalget havde søgt at spare, hvor der kunde spares, men naar Bygningen skulde udstyres sømmeligt og værdigt, og derom var dog vist alle enige, kunde Overslagssummen næppe bringes synderligt længere ned. At sætte Murværk i Stedet for Granit vilde kun medføre en Besparelse paa omved 3000 Kr.

Jakob Jensen kunde give Hr. Vestesen Ret i, at der skulde store Dragere til for at bære de over Gymnastiksalene liggende Klasser, men skulde Gymnastiksalene lægges øverst, maatte der til Gengæld et meget stærkt Underlag, hvad man nu sparede. Endelig kunde det anføres, at man ved at lægge Salene nederst fik det mest mulige ud af Kælderetagen.

Indstillingen overgik til 2. Behandling og henvistes til Budgetudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 10. september 1908 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Indstilling fra Budgetudvalget om, at der stilles 380000 Kr. til Skoleudvalgets Disposition til Opførelse af den ny Borgerskole, og at Byraadet til Indenrigsministeriet indgiver Andragende om, at Udgiften maa afholdes af Laan.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 5. november 1908 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Meddelelse fra Skoleudvalget om, at det efter den det givne Bemyndigelse har overdraget Murerarbejdet ved Borgerskolen i N. J. Fjordsgade til Murermestrene Christiansen og Leth for 93317 Kr.

Til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 7. januar 1909 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 25-1908)

Meddelelse om at det ved skriftlig Votering var vedtaget efter afholdt Licitation at overdrage Murer- og Tømrerarbejdet til Overlærerboligen ved Borgerskolen i N. J. Fjordsgade til henholdsvis Murermester L. C. Larsen for 10273 Kr. og Tømrermester F. Svendsen for 6077 Kr. samt Leveringen af Vinduer til nævnte Skole til Snedkermester K. Andersen for 10149 Kr.

Til Efterretning.

7. Valg af et Medlem til Valgbestyrelsen for 9. Landstingskreds.

Nørgaard foreslog at genvælge Formanden.

Mikael Johansen kunde ikke, da det var et politisk Valg, stemme paa Formanden, som ikke tilhørte samme politiske Parti som Taleren, men skulde foreslaa at vælge Hr. Magnus Nielsen.

Nørgaard syntes ikke, der var Anledning til at gøre nogen Forandring, og mente, at der, hvis det var et politisk Valg, var saa meget mere Grund til at vælge Formanden.

Formanden valgtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. marts 1909 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Indstilling fra Skoleudvalget angaaende Licitationstilbudene paa Levering og Opstilling af et Dampvarmeanlæg i Borgerskolen i N. J. Fjordsgade.

Jakob Jensen oplyste, at Udvalget ansaa et Dampvarmeapparat for bedre og billigere end et Varmtvandsapparat og korniske Kedler for mere holdbare end Rørkedler. Indstillingen gik derfor ud paa at anlægge et Dampvarmeapparat med korniske Kedler og Dampfordeling fra oven. Derimod ønskede Udvalget fri Hænder med Hensyn til Valget mellem, om der skulde benyttes Kulfyr eller Smulfyr, skønt det første nok blev foretrukket. Af de indkomne Tilbud var L. Christensen og Bruun & Sørensen de laveste og androg for Kulfyr henholdsvis 25400 Kr. og 26070 Kr. Da Christensen altsaa var den lavestbydende, indstillede Udvalget at modtage hans Tilbud, særlig for ikke at drage Striden fra Varnapavillonen frem igen, uagtet Udvalget nærede nogen og Stadsingeniøren megen Betænkelighed ved at overdrage Christensen Arbejdet. Efter Udvalgets Anmodning havde Stadsingeniøren, som iøvrigt var klar over, at han vilde faa en Del Bryderier, hvis Christensen fik Arbejdet, forlangt Beviser for, at han tidligere havde udført lignende Anlæg, og disse Beviser havde Stadsingeniøren ikke ment at kunne forkaste. Idet Udvalget altsaa indstillede Sagen til Byraadets Afgørelse, maatte det dog gøre opmærksom paa, at det havde megen Tillid til Bruun & Sørensen.

Müller var kun med stor Betænkelighed gaet med til at indstille Christensens Tilbud, eftersom Stadsingeniøren ikke ubetinget vilde anbefale Christensen, hvorimod man altid havde været tilfreds med Bruun & Sørensens Arbejder. Dertil kom Christensens Optræden ved Licitationen for Varmeapparatet til Pavillonen i Varna.

Nørgaard holdt mest af at følge Licitationsprincippet, men forstod godt Udvalgets Betænkelighed ved at give Christensen Arbejdet, da der nok kunde være nogen Tvivl om hans Kapacitet, hvorimod det andet Firmas Kapacitet var hævet over enhver Tvivl. Da der imidlertid i dette Tilfælde kun var ringe Forskel paa Priserne, og da den gode Udførelse særlig for et Varmeapparats Vedkommende spillede en overordentlig stor Rolle, kunde man nok vælge det næstlaveste Tilbud, Mikael Johansen fandt det ikke helt rigtigt af Udvalget at ville have Byrådet til at rage Kastanierne af Ilden for sig. Han kunde ikke i alle Tilfælde være med til at antage de billigste Tilbud, og ønskede, at Udvalget vilde sige, om det helst ønskede Bruun & Sørensens Tilbud antaget.

Müller vilde for sit Vedkommende sætte Pris paa, om Byrådet vilde antage Bruun &

Sørensen, hvad der i alle Henseende vilde betyde en Behagelighed baade for Udvalget og Stadsingeniøren.

Jakob Jensen udtalte, at hans Stilling til Sagen væsentligst var dikteret af, at han var blevet beskyldt for at have taget rent personlige Grunde ved Licitationen over Varmeapparatet til Pavillonon ved Varna. Hvis det var for ham selv, Arbejdet skulde udføres, vilde han absolut vælge Bruun & Sorensen.

Vestesen forekom det, at Udvalget stillede Byraadet i en meget ubehagelig Situation Ved fri Licitation var man ikke bundet til absolut at antage det laveste Tilbud, saa han vilde foreslaa Udvalget at søge Oplysning fra Roskilde om, hvorledes Christensen havde skilt sig fra det større Arbejde, han der havde udført, og hvis Oplysningen ikke var tilfredsstillende, saa at antage Bruun & Sørensens Tilbud.

Mousten havde, da Indstillingen blev vedtaget, forstaaet det saaledes, at Udvalget ganske vist helst ønskede Bruun & Sørensen, men paa den anden Side fandt de indhentede Oplysninger om Christensen saa gode, at hans Tilbud ikke kunde forkastes. Han skulde derfor anbefale Christensen.

Nørgaard ønskede, at Udvalget vilde ændre Indstillingen derhen, at det henstillede til Byraadet, hvilket af de to Tilbud der skulde modtages. Da det var fri Licitation, havde man nok Lov . til at sige, at man betragtede Firmaet Bruun & Sørensen saaledes, at man kunde se bort fra, at dets Tilbud var 600 Kr. større.

Mousten kunde godt gaa med til at ændre Indstillingen som foreslaaet af Hr. Nørgaard.

Bischoff havde oprindelig tænkt at følge Indstillingen, men var blevet betænkelig ved Hr. Jakob Jensens Bemærkning om, at han vilde vælge Bruun & Sørensen, hvis det var ham selv, der skulde have Arbejdet udført, idet Hr. Jakob Jensens Udtalelse tydede paa, at Hr. Jakob Jensen sad inde med saadanne Oplysninger, at Christensens Tilbud maatte forkastes.

Jakob Jensen troede nok, Hr. Bischoff havde misforstaaet ham. Meningen med hans Ord var kun, at den Art Forhold var en ren Tillidssag.

Bischoff vilde stemme for at modtage Bruun & Sørensens Tilbud.

Bruun & Sørensens Bud antoges.

Efter Indstilling fra Skoleudvalget og affoldt Licitation overdroges Snedkerarbejdet ved

Borgerskolen i N. J. Fjordsgade til Snedkermester J. S. Jensen, Frederiksgade Nr. 4, for 6433 Kr. og Snedkerarbejdet ved samme Skoles Overlærerbolig til Snedkermester Jørgensen, Bulowsgade Nr. 69, for 2363 Kr.

Indstilling fra Skoleudvalget angaaende de indkomne Licitationstilbud paa Blikkenslagerarbejdet ved Borgerskolen i N. J. Fjordsgade.

Jakob Jensen meddelte, at Udvalget, da samtlige Tilbud var betydeligt højere end beregnet og desuden manglede de i Betingelserne forlangte Enhedspriser, indstillede at kassere samtlige Tilbud. Arbejdet kunde saa bortakkorderes under Haanden.

Indstillingen vedtoges.

